

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	538675
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019-44
Portefeuillehouder	Arno Scheepers	Datum	13 juni 2019
Informatie bij	Bas de Jong	Tel. nr.	(035) 629 2522

Onderwerp

Jaarrapportage 2018 programma buurten

Kernboodschap

Op 8 maart 2017 is de kadernotitie buurtgericht werken: "leve de buurt!" door uw gemeenteraad vastgesteld. Daarmee zijn de kaders gezet voor de uitvoering van het buurtgericht werken in Hilversum. In het collegeakkoord hebben wij bepaald dat het buurtgericht werken wordt gecontinueerd en dat de kaders uit de bovengenoemde kadernotitie uitgangspunt blijven.

Met deze raadsinformatiebrief (RIB) presenteren wij u de jaarrapportage 2018 programma buurten (jaarrapportage). Daarmee informeren we u over de activiteiten en resultaten van het buurtgericht werken over 2018. Eerder, in de beeldvormende sessie (BVS) op 21 maart jongstleden bent u al op hoofdlijnen over deze resultaten geïnformeerd. Met het jaarverslag kunt u hiervan meer in detail kennis nemen. Na de zomer ontvangt u een nieuw uitvoeringsplan Buurten 3.0. Daarin zullen wij op basis van de resultaten en ervaringen van de afgelopen jaren nieuwe accenten leggen. Doel daarvan is om nog beter aan te sluiten op de behoeften en initiatieven van onze inwoners.

Er is sinds het vaststellen van de kadernotitie in 2017 (maar ook al daarvoor) veel gebeurd en veel inzet gepleegd in een poging alle ambities in één keer waar te maken. Op basis van de ervaringen en inzichten over de afgelopen jaren constateren we dat wij teveel in één keer hebben willen regelen en dat we voor de successen afhankelijk zijn van factoren waarop wij slechts ten dele invloed hebben. In het nieuwe uitvoeringsplan dat wij nu voorbereiden en na de zomer naar u sturen, zullen wij daarom meer focus aanbrengen en concretere resultaten formuleren.

Aanleiding

Het buurtgericht werken zoals vastgesteld met de kadernotitie buurtgericht werken: "leve de buurt!" is nu ruim twee jaar onderweg. In die tijd is de continuïteit van het buurtgericht werken door de inzet van de buurtcoördinatoren, de programmaorganisatie en de werkorganisatie geborgd. Wij willen in de komende periode weer wat regelmatig het gesprek met u voeren over de buurtenaanpak en de beweging naar een meer responsieve overheid. Met de voorliggende jaarrapportage informeren wij u over de stand van zaken en met het uitvoeringsplan na de zomer delen wij graag met u de herijking van de buurtenaanpak.

Consequenties

Het programma Buurten kent vier uitvoeringslijnen, te weten:

1. De buurtcyclus;
2. Zichtbaar in de buurt;
3. Digitale aanpak en
4. Duurzame dialoog.

In de jaarrapportage kunt u lezen wat het programma in 2018 aan concrete resultaten heeft opgeleverd. In 2017 is de eerste proefronde van de buurtcyclus doorlopen.

In 2018 is deze buurtcyclus aangescherpt: er zijn nieuwe, thematisch opgedeelde wijkanalyses opgesteld, de wijkagenda's zijn verder aangevuld met nieuwe input van bewoners en organisaties waarmee we samenwerken, er zijn nieuwe buurtactiviteitenplannen gemaakt en 37 buurtdeals gesloten. Daarnaast zijn er nog zo'n 60 buurtdeals gesloten over groenaanleg, -beheer en onderhoud. Het verband tussen de drie onderdelen (wijkanalyse-wijkagenda-buurtactiviteitenplannen) is per thema in kaart gebracht (zie bijlagen). Verder zijn de buurtnetwerken met bewoners, politie, zorg- en welzijnsorganisaties en woningcorporaties versterkt, heeft de gemeentelijke organisatie met interne wijkteams geëxperimenteerd en zijn er diverse projecten gestart die tot doel hebben om gezamenlijk met eerder genoemde organisaties bewoners te activeren. Op digitaal gebied is de website UwBuurt heringericht met informatie over de buurtcoördinatoren, wijkwethouders en informatie over de wijken en het programma. Daarnaast is een pilot gestart voor het ontwikkelen van een virtuele kaart en een participatie-app voor bewoners (Locali).

Jaarlijks is er € 500.000 beschikbaar vanuit het buurtenbudget voor het faciliteren van initiatieven in wijk, buurt en straat en het mogelijk maken van buurtdeals. Het financieel resultaat over 2018 is € 463.499.

Deze afgelopen twee jaar hebben veel ervaringen, inzichten, knelpunten en kansen laten zien. Wij noemen de belangrijkste die ook mede bepalend zijn voor de vervolgkeuzes in het buurtgericht werken. Het gaat om de volgende (per uitvoeringslijn):

1. Inzichten buurtcyclus

In algemene zin kunnen we concluderen dat het buurtgericht werken een proces is van voortdurende ontwikkeling. Het buurtgericht werken is in gang gezet, maar nog niet af en zowel de gemeentelijke organisatie als de externe partners en inwoners hebben nog veel te leren en elkaar nog niet altijd gevonden. Dit vereist dat we elkaar over en weer inspireren.

De grootste les binnen de buurtcyclus is dat inwoners (wijken, buurt, straat) zich in algemene zin nog geen eigenaar voelen van de buurtcyclus en dan met name de wijkagenda. Deels hangt dit samen met verschillen in de mate waarin wijken zijn georganiseerd. Een wijk als de Hilversumse Meent bijvoorbeeld is beter in staat om een wijkagenda te organiseren dan andere wijken. De buurtcyclus is een poging om initiatieven van bewoners beter te verbinden aan de processen en procedures van de gemeentelijke organisatie. Op dit moment is de buurtcyclus nog teveel iets van de gemeente. Initiatiefnemers willen vandaag een probleem aanpakken en hebben weinig behoefte of mogelijkheid om over meerdere jaren doelen en richting te bepalen.

Om initiatieven van inwoners meer slagingskansen te geven, is het belangrijk om meer aan te sluiten op a) de specifieke thema's die in een wijk spelen, b) de mate en wijze van wijkorganisatie (niet per se op wijkniveau, maar bijvoorbeeld ook als som van verschillende buurten) en tot slot c) meer ruimte te bieden voor "spontane" initiatieven.

Aanvullend vinden wij het een interessant idee mogelijkheden te verkennen voor de doorontwikkeling naar "right to challenge"; een werkwijze waarbij een gemeenschap zelf bepaalt hoe geld en capaciteit voor activiteiten in de wijk worden ingezet.

2. Zichtbaar in de buurt

Buurtcoördinatoren functioneren als aanspreekpunt voor de buurt en de werkorganisatie en weten zaken te verbinden, die voorheen buiten beeld bleven. Aandachtspunt is dat buurtvraagstukken nog vaak te lang op de schouders van de buurtcoördinatoren blijven liggen en dat zij, omdat ze bekend zijn en goed te vinden, voor heel veel zaken worden aangesproken die buiten hun directe taakveld liggen. Zij vervullen een verbindende rol tussen bewoners en medewerkers van de gemeente en externe en maatschappelijke partners en ondernemers.

Op operationeel niveau kan de buurtcoördinator zijn of haar vraagstukken inbrengen bij een van de vier interne wijkteams die sinds het najaar van 2017 zijn ingesteld.

Door deze interne wijkteams worden zaken integraal, voortvarend en door de juiste medewerker opgepakt. De interne wijkteams dragen er samen met de buurtcoördinator toe bij dat op operationeel vlak inwoners sneller en adequater worden geholpen. De bezetting van de interne wijkteams is uniform en daarmee niet noodzakelijk afgestemd op de specifieke vraagstukken voor die wijk. Daarnaast zijn de wijkteams van de gemeente nu nog intern gericht. Een tweede ontwikkelstap wordt om de interne wijkteams als het loket en gezicht van de gemeente en de betrokken organisaties in de wijk te laten opereren.

3. Digitale aanpak

Binnen de digitale aanpak zijn meerdere zaken ontwikkeld, zoals een open dataplatform, een virtuele kaart (virtuele-stad.nl is een geografische kaart met gemeentelijke data die verder uitgebouwd kan worden), een eigen website voor buurten (hilversum/uwbuur.nl) en zijn eerste ervaringen opgedaan met een participatietool (Locali).

De behoefte en noodzaak om het buurtgericht werken te ondersteunen met digitale hulpmiddelen is nog steeds prominent aanwezig. Steeds meer inwoners maken gebruik van deze instrumenten. Ze zijn laagdrempelig, maken snelle communicatie mogelijk en informatie en kennis is direct en voor een grote groep toegankelijk.

Het is nu tijd deze hulpmiddelen te lanceren en gebruiken. Daartoe is het van belang om de komende tijd de “losse eindjes” aan elkaar te knopen tot een goed functionerend digitaal platform en een keuze te maken voor de participatietool die daar het beste bij past.

4. Duurzame dialoog

De uitvoeringslijn Duurzame dialoog is erop gericht om in contacten met interne én externe partijen een (vertrouwens)relatie op te bouwen. Daarbij ligt de nadruk op de ambitie om het buurtgericht werken in al haar facetten te stimuleren. De bovengenoemde drie uitvoeringslijnen zijn voorwaardelijk om tot een duurzame dialoog te komen met inwoners, wijk- en buurtorganisaties en partnerorganisaties. In iedere wijk is er nu al sprake van dialoog, zij het dat deze tot op heden ad hoc en ongestructureerd plaatsvindt. Een gestructureerde dialoog is ook van belang om te kunnen werken aan een langduriger relatie, waarin in onderling overleg met inwoners en organisaties ook wordt bekeken wat een wijk, buurt of straat op de lange termijn nodig heeft. De wijkwethouder en buurtcoördinator spelen daarin een belangrijke rol. Zo heeft iedere wijkwethouder frequent wijkgesprekken. In de wijken wordt bovendien via een wijk- of buurtkrant naar inwoners gecommuniceerd over wijk gerelateerde ontwikkelingen.

Buurtenbudget

Het buurtenbudget blijkt geschikt om kleinere initiatieven snel en met beperkte bureaucratische rompslomp voor de initiatiefnemers mogelijk te maken. Wijken en buurten zien in het buurtenbudget ook een kans om grotere wensen gefinancierd te krijgen die het karakter hebben van een investeringsproject openbare ruimte. In de huidige opzet van het buurtenbudget betekent het honoreren van deze wensen dat het budget meteen fors wordt uitgeput en er weinig geld overblijft voor andere wijken of dat het eigenlijk om een andere financieringsvorm vraagt, aansluitend bij de gemeentelijke begrotingsregels¹.

¹ Een voorbeeld hiervan is het project het Groene Hart van de Hilversumse Meent, waar aan de gemeenteraad is gevraagd om de kapitaallasten te mogen financieren vanuit het buurtenbudget

Vervolgtraject

Na de zomer ontvangt u een uitvoeringsplan Buurten 3.0.

De ervaringen en inzichten van het burgergericht werken van de afgelopen jaren worden daarvoor als basis gebruikt.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n):

1. jaarrapportage 2018 programma buurten

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 11 juni 2019.